

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“ Nar. Pol.

Pređplata s poštarinom stoji 2 for., a seljaku samo 1 for. za čitlu godinu. Razmjerno 1 for., a seljaku 50 novč. za pol godinu. Izvan Carovino više poštarina, gdje se najdže najmanje 8 seljakah to su voljni, da im list šaljemo svim ukupno po jednim zarotom i imenom, davat čemo za 70 novč. na godinu svakomu. Novci se šalju kroz postarsku *Vznosništvo*. Imo, prezimo i najbližu Poštu valja jasno označiti. Kome list nedodje ne vrijeme, neka se javi odpravnitvu u otvorenu pismu, za koje se naplata nikakva postariba, napisar izvana *Reklamacija*. Tko list prima i čita, ako je poštom, to ga i plaća.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.

UREDNIŠTVO I ODPRAVNIŠTVO

Tipografa Figli di G. Amati, via della Zonta, N. 7.

Pisma se šalju platjeno poštarino. Vjesti, dopisi i drugi spisi štampaju se ili u cijelosti ili u izvadku, naimo prema svojoj vrijednosti i smislu ovoga lista. Ne-podpisani se dopisi nupotrebljuju. Osobna napadanja i čisto sakromne stvari nenalaze mjesta u ovom listu. Priobćena se pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglasi od 8 redakah stoje 80 novč., a svaki redak svrše 6 novčakah; 11 u slučaju opotovanja po što se pogode oglašnik i odpravnitvo. Dopisi se nevrtađu. Uredništvo i odpravnitvo, osim izvanrednih slučajevah, nadoptuju, nego putem svoje *Listnice*.

Carević Rudolf u Trstu.

Prejasi nadvojvoda Rudolf vraća-juć se iz istoka kući ustavio se je jedan dan u Trstu. Do zadnjega hipa nije se znalo, dali će se Rudolf zaustaviti u Trstu ili ne; kad se je koji dan pred vazmom razglasilo, da će se zadržati koje vrijeme, gradom Trstom zavladala veliko veselje, sve se spremalo, da prejasnoga casevića što svečanije primi i pozdravi. Pet Lloydovih parobrodah krcatih mnogobrojnim obćinstvom odpućilo se 20. pr. m. na susret visokomu gostu, nedaleko Pirana stigloše jaht „Miramar“, koja je nosila prejasnoga putnika te ga doprate u Trst. Tutanj topovah obznanii njegov dolazak oko 1. popodne, zvonovi zazvone, glasba završira carevku iz više tisuća grlah zaori burni „*Evviva*“ i „*Zivio*“. Stiska nastade velika, svatko bi rad viditi mladoga Rudolfa, koji bje najprije pozdravljen od tršćanskoga gradskoga načelnika na talijanskom jeziku. Dočekalo ga mnogo dostojanstvenikah duhovnih i svetskih. Carević, komu je sada skoro 23 godine, krasnoga je oblića, vitka stasa; mila i ljubezna lica, podao se zatim u namjestnikovu palaću, da primi deputacije. Pokloni se i izraziše vjernost i poćitanje: Biskup na čelu svećenstva, tršćansko gradsko zastupstvo, vojnićtvo, trgovačka komora, konzuli, političke, sudne i školske oblasti, pomorska i financijske oblasti, mnozina drugih oblastih, zemaljsko zastupstvo Istre i Gorice, razne deputacije obćinala, razna društva i t. d.

Što će svakoga Hrvata ugodno dirnuti, imamo spomenuti, da je carević Rudolf sa slovenskimi deputacijami razgovarao *hrvatski*, a uvjeravaju nas prisutni, da sasvim liepo i pravilno odgovara naš mili jezik. *Veseli me, da ste me došli pohoditi*“ ovo su rieči izuščene od carevića! Sin našega milostivoga vladara i ako Bog da budući naš vladar govori hrvatski jezik, rado ga govori, sami je u tom jeziku deputacije slavenske nagovorio, pa da nebudemo ponositi na naš jezik? Narode, pribavi si čast svogomu jeziku, kad zna carević Rudolf tvoj jezik, moraju ga znati i oblasti, koje su kod tebe nanješene Carević Rudolf govori njemački, česki, hrvatski i madjarski, francuzki, razumije više drugih jezika kao što talijanski i poljski. Preporučalo se slav. deputacijam, da nagovore carevića njemački ili francuzki!! Baš da se svi narodi austrijanski u tezkih svojih časovih obraćaju do prejasnoga prestolja, gdje će za stalno naći utjehe i pomoći. Tko sretniji od našega vladara, kad bi mogao svim sve dati!

Iste večeri bijaše grad veličanstveno razsvietljen, gradska palaća plivala je u svjetlu, na brežuljkih okolice veliki kresovi, carević posjetio je sjajno raz-

svietljeno kazalište „*Politeama*“, gdje ga je obćinstvo burnim klicanjem pozdravilo, vozio se po gradu praćen uvijek mnozivotu pućanstva. Sljedećim danom 21. pregleda u lući ležeću c. k. eskadru sastojću od 4 ratna broda, posjeti glasoviti mlin Ekonomov i Lloydov arsenal. Vrieme nije prijalo, kiša je lievala oba dneva, samo pri odlasku carevićevom okolo 6 sati poslije podne razvedri se, neizbrojeno pućanstvo sabere se na ulicah, kojimi je imao Rudolf oćići, i oko kolodvora, neprestano pozdravljanje i klicanje izprati visokoga gosta do vlaka, koji ga je sretno doveo u Beć.

Svojom ljubeznjivošću i prijaznošću osvojio je vjerna srca vjernoga pućanstva...

Careviću! Hrvatski narod iz Istre i kvarnerskih otokah u znak zahvalnosti, vjernosti i odanosti zeli Ti najbolju sreću! Bilo tvoje skoro vjenćanje blagoslovljeno na spas Tebi i tvojim narodom!

Stiže nam sljedeća vlast iz Kastva:

Zastupstvo obćine Kastva u ime 16.000 Hrvatah odlučilo je u svojoj sjednici dne 28. aprila proslaviti vjenćanje Nj. Visnosti Carevića i Kraljevića Rudolfa i Kraljevine Stefanije sa svećanom službom bozjom u svih crkvah područja obćine, dićenjem knjizicah životopisa mladih zarućnikah među narod, pućanjem, izvješanjem narodnih hrvatskih trobojnicah po svih zupanjah.

Narodni plesovi onaj dan oprošteni su svake pristojbe.

Ujedno je jednoglasno odobrilo dosadanji postupak svoga glavara glede obrane hrvatskoga jezika u javnom životu.

Pregled našega školstva.

U današnjemu broju naći će naši čitatelji tabelarni pregled tićući se elementarnih skolah u Istri obziruom na dohodak i trošak upotrebljen god. 1880 za pućke i gradjanske škole. Naveden jest broj stanovnikah, učiteljah i razmer, koliko se troši na škole pojednoga kotara i to polag untinoga izvješća, polag izvješća c. k. zemaljskoga školskoga vieća za god. 1880 i njezkjih drugih izvorah.

U zadnjem saborovanju u Poreću naloženo je među ostalim zemaljskoj junti, nek učini shodne korake kod školskih oblastih, da se sadanja sistemizirana učiteljska mjesta podvrgnu reviziji umanjiv jih ondje, gdje se to bez uštrba nauke učiniti može, polag § 11 obćega državnoga zakona od 14. maja 1869 te upotrebiv one koje bi ostali na dispoziciji, tamo gdje jih je potreba.

Ova ustanova čini se da je po nas

pravedna, jer naš hrvatski narod nemože tu nego koju školu dobiti, imade bo kotarah, koji plaćaju 100 for. godišnjega nameta a za škole dobivaju stopram 17 for. imade drugih kotarah, gdje jim pokrajina osim celih 100 for. još dodaje 50, bo bo 100 %.

U njezkjih gradovih i gradiećih imademo u pokrajini učiteljah i učiteljicah dosta, mnoga selu nemogu imati niti jednoga. A nije ni pravedno, da onaj, koji nema škole, plaća za drugoga preko potrebe.

U današnjem broju tiskana tabela podaje jasan pregled, kako su škole porazdieljene, gdje jih nema, može dobro služiti našim seoskim poslanikom na porećkom saboru kad se bude gore navedeno izvješće zemaljske junte razpravljalo.

Zalostno je al istinito, da imade u saboru više seoskih poslanikah, koji prem izabrani od našega naroda ipak njegovoga jezika neznaju, pak da i ovi lahko uviditi uzomogu, gdje našega seljaka tiše, doprinassamo i talijanski naslov table.

Umoljavamo naše čitatelje, da nezabace ovoga broja „*Naše Sloga*“ jer ćemo se više putah svratiti na priloženu tabelu a zeli li koji — na list nepredbrojeni — imat ovaj, broj nek se obrati na administraciju lista uz pošiljak 20 novćicah.

DOPISI.

Iz Svetoga Vincenta.

Ufiam se, da će blagoizvoliti dićna „*Nasa Sloga*“ primiti zelju ovog tuznoga i zaboravljenoga naroda.

Bog i svijet znade na kakvom smo mi glasu ovdje, jeli smo mi svemu sami krivi, ja neznam, zato dvojim?! Svud se čuje da se za narod nešto skrbi da dođe do svoje sviesti; ali za nas ovdje nitko se nebrine, da se i kol nas štogodar okrene na bolje. Dostine naša obćina je velika i raztresena; imamo ovdje podzupaniju i školu kako imaju druga mjesta; ali žalibože komu služi ova škola izvan onim četirum Krnjejom što stanuju u gradu? Nama izvanjskim kmetom posve ništa prvo, jer nastavni jezik je u njoj talijanski, drugo učitelj premda izvrstan u svojoj strui nezna ni rieći sboriti naski, treće mi smo na našu nesreću po selih raztreseni pol ure i dalje od grada Jeli bi mogla kako i nam koristiti škola u gradu? Naša mladež morala bi ju pohadjati da neostane u vjekovitoj gluposti i na zlu glasu; te mislim da bi smatrajće stvar po svojoj sekiri evo ovako uređio stvar: Da je u gradu učitelj znajući hrvatski i talijanski, i da je škola razdeljena na pol dneva, t. j. u jutro za djecu izvanjsku, a po podne za gradjansku. Radi daljine bi naši kmeti jedanput na dan lahko

slali svoju djecu u školu, a pol dneva bi mogla štogodar roditeljem doma kod marve pripomoći, te da se nešalju djeca u školu od 6 — 12 god. kako zakon zahtjeva, nego od 8 — 12 god. jer kmetiska djeca nisu potrebito razvijena za školu, kako to znadu najbolje sami učitelji Pak djeca od 6 i 7 godinah su mlobava, nemogu hoditi ako je malo daleko i zlo vrieme. Kad bi se tako uredilo stvar mislim po svoju i čini mi se da bi ugodilo nam i gradjanom, ako pak ništa onda možemo reći: zlo nas čeka, a goremu se nadajmo, ako tako napredujemo, jer amo nam se šalju popovi Talijani, koji za skrajnu potrebu znadu svoju službu obavljati, učitelj isto Talijan, za nas ništa se nemisli nego da stibru platimo pod moraš, na mjesto da se pobriau za naše dobrostanje intelektualno i materijalno. Svuda se postupa sa neukimi na neki humanitarni i blagi način ali ovdje... ipak kad se stibra tjea, i mi ju plaćamo, dakle ono što imadu drugi, zašto se nedade i nama?

Izpod učke u Istri.

Dobro se još siećam, kad je mene moja majka zaklinjala, što si sinko dugo začamio i dugo zadriemao i što se sinko tako dugo neprobudiš ali nevidiš ali nećuješ, da tvoja braća u nevolji evile, u nevolji tuguju i robuju!

Više se već vremena nismo vam javili od ovih krajevah, ali sada dosadila nam je oluja, koja kao da nas misli sve progutati u morske dubljine. S jedne strane čitamo zle novine, koje se sgadjaju, a od druge smo i sami uvjereni kako se na nas napada. Od pančevička smo mi u Istri izpod naše *Učke-Gore* Hrvati izuzev uz Primorje grad Pulu, Vodnjan, Rovinj, Poreč, i ostala dva manja gradieća Fazanu, i Vrsaru Nu to je još mali broj proti nam, koji stojimo na većoj i na raztegnutoj prostorini, jerbo među nami na svoj prostorini Istarskoga zemljišća od južne strane rieke, koja teče u mirnu luku, nema Talijanah uz gori rećene gradove nego gradieć Motovun, a nipošto pako ni Porečki ni Motovunski kotar kako se je porekla *Nasa-Sloga* u broju 6. tomu ove godine. *) U istom Poreću kod Sv. Marije je župna crkva hrvatska za sve porećke župljane, koji stanuju izvan grada, dakle da je cieti kotar porečki talijanski, nebi se u talijanskom gradu držala ni hrvatska propovjed ni izpovjed, a još manje hrvatski nauk; što nemogu tajiti ni isti naši najveći protivnici.

U kotaru je Motovunskomu oćevidno dokazano, da i isti Motovun grad

*) Rekl smo u broju 6., da su u ta dva kotara vologopjednici talijanske narodnosti to zoleđ jih molnut u opreku sa drgimi kotari rekomo: dva talijanska kotara imajuć uvijek pred očima vologopjednike i poreč (davnak) Gradieć porećkoga i motorunskoga kotara dlo- zloco su talijanski, za Iadanski pak znademo da je hrvatski, ako se ga gdjejgo i za što drugoga smatra. Opazka Urođničtra.

Broj	Politički i sudbeni kolar	Broj pučanstva po popisu od 31. Dec. 1869 uzet iz zemljopisa Benussija.	Broj vjeće dužne pohadjati svakdanju skolu godine 1879 polag izvešća 1879	Broj onih koji su pohadjali skolu polag istog izvešća	Svota raznih državnih porezih u godini 1879	Namet 18% na državni porez za provincijalne i školske potrebe iznesao je god. 1879	Namet od 75% na poltrošarinu od vina i mesa god. 1879	Zaostali provincijalnoga nameta 18% koncem god. 1878		Svota svih zaostataka koncem god. 1878 državi, provinciji, kotarom, občinam, i trgovatkoj komori	Sistemizirana učiteljska mesta god. 1880.																	
								popunjena						nepopunjena						Broj skupni		Pomoćni učitelji (svetećeni)						
								u pučkih skolah						u pučkih skolah										U pučkih skolah				
								muških			ženških			III. Reda		Podučitelji		I. Reda		II. Reda		III. Reda		Podučiteljice		Pomoćne učiteljice		Svih skupa
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18											
I.	Kopar	59149	4651	2857	127276	90 ¹ / ₂	22909	84	25050	52185	59	893644	38	2	9	9	5	227	2	5	6	6	19	4	31	19	14	2
1	Kopar	31383			58775	90 ¹ / ₂	10579	86	18000	29168	44 ¹ / ₂	393181	87	1	5	8	1	217	1	3	3	3	10	3	20	10	8	2
2	Piran	12278			43424	84 ¹ / ₂	7810	47	4800	14361	32 ¹ / ₂	137999	20 ¹ / ₂	1	3	3	3	7	1	2	2	3	8	3	8	8	1	1
3	Buzet	15488			25076	15 ¹ / ₂	4513	71	2250	8655	82	162463	30 ¹ / ₂	1	1	1	1	3	1	1	1	1	1	1	1	2	1	5
II.	Poreč	39460	2883	2579	119897	11 ¹ / ₂	21581	54 ¹ / ₂	8025	38485	10 ¹ / ₂	598252	34	2	9	5	4	222	1	2	5	8	117	2	4	2	1	1
4	Poreč	9038			39108	32 ¹ / ₂	7039	15	2100	22193	13	299215	80 ¹ / ₂	1	3	1	1	2	7	1	5	1	6	2	1	1	1	1
5	Motovun	15068			39714	33 ¹ / ₂	7148	62 ¹ / ₂	1875	14434	84	255005	49 ¹ / ₂	1	3	1	1	5	1	1	1	2	4	3	1	8	4	2
6	Buje	15334			41078	45 ¹ / ₂	7393	77 ¹ / ₂	4050	1857	13 ¹ / ₂	44031	04 ¹ / ₂	1	3	4	2	10	1	1	1	5	1	7	1	10	8	4
III.	Pulj	43545	4423	4097	138870	42 ¹ / ₂	24009	29	40055	27718	80 ¹ / ₂	470089	11	4	12	11	7	230	3	6	7	3	221	4	1	3	43	25
7	Pulj	16324			71429	84	12857	37	33750	6072	51	101475	91 ¹ / ₂	1	4	2	2	217	1	4	3	1	110	2	1	3	22	11
8	Vodnjan	13587			30688	74	5412	36 ¹ / ₂	2250	7958	21 ¹ / ₂	163313	01	1	5	1	2	9	1	1	2	4	4	2	9	10	4	3
9	Rovinj	13634			37380	84 ¹ / ₂	8729	55 ¹ / ₂	4055	13688	08	206300	18 ¹ / ₂	1	3	3	3	10	1	1	1	7	7	8	2	23	8	6
IV.	Pazin	36569	1821	1131	66498	62	11969	76	9599	16354	66	472785	59 ¹ / ₂	1	7	2	3	215	1	1	1	4	6	5	2	15	4	3
10	Pazin	24250			43243	54 ¹ / ₂	7783	84	9749	13038	08	421446	58	1	5	2	1	110	1	1	1	2	4	3	2	8	4	3
11	Labinj	12319			23255	92 ¹ / ₂	4185	92	2850	3316	58	51339	01 ¹ / ₂	2	2	1	5	2	1	1	15	2	2	3	3	17	3	1
V.	Volosko	37265	4244	2106	51787	49	9322	46	9445	5132	08	75189	36	1	6	0	1	115	1	1	1	3	2	2	9	2	6	1
12	Volosko	21691			28126	53 ¹ / ₂	5063	21	58125	2155	11 ¹ / ₂	106880	50	1	3	4	1	9	1	1	1	1	1	2	8	1	5	1
13	Podgrad	15574			23660	85 ¹ / ₂	4259	25	38225	2978	96 ¹ / ₂	58458	86	3	2	1	6	1	1	1	1	1	1	1	2	1	3	39
VI.	Lušinj	35917	3236	2873	75432	13 ¹ / ₂	14058	07 ¹ / ₂	5025	9195	89	78583	00	2	9	13	6	131	1	4	8	6	120	2	1	3	19	10
14	Lušinj	11602			39534	70	7116	25	2100	4081	45 ¹ / ₂	249558	75 ¹ / ₂	1	3	5	4	13	1	3	1	3	1	9	3	2	1	1
15	Krk	16725			25078	16	4514	07	1575	3779	35 ¹ / ₂	38719	79	4	8	1	1	14	1	1	1	1	8	1	1	1	1	1
16	Cres	7590			16819	27 ¹ / ₂	3027	75 ¹ / ₂	1350	1315	08	14906	45 ¹ / ₂	1	2	1	1	4	1	1	1	1	3	3	2	6	3	10
		251905	21258	15639	585772	34 ¹ / ₂	105440	98	97190	149062	13	2389493	78 ¹ / ₂	12	52	46	26	10	146	7	18	30	27	486	3	224	4	8

Le singole rubriche del prospetto tabellario secondo i numeri.

2. Distretto politico e giudiziario. — 3. N. degli abitanti secondo l'anagrafo del 31. Dicembre 1869. — 4. N. dei fanciulli e fanciulle obbligati a frequentare la scuola nell'anno 1879. — 5. N. di quelli che realmente la frequentarono nell'anno 1879. — 6. La somma di tutto l'imposte diretto compresa l'addizionale dello stato ascese nell'anno 1879. — 7. Addizionale di 18% sulle imposte dello stato per i bisogni della provincia e dello sculo ascese nell'anno 1879. — 8. Addizionale di 75% sul dazio consumo. — 9. Le restanze alla fine dell'anno 1878 dovute alla provinciale a titolo addizionale di 18% sul fondo provinciale e scolastico. — 10. Restanze colla fine dell'anno 1878 dovute per vari titoli ai fondi erariali, provinciali, distrettuali o comunali. — 11. Provincia a titolo addizionale di 18% sul fondo provinciale e scolastico. — 12. 13. Posti sistemizzati di docenti delle scuole popolari e cittadine occupati nell'anno 1880. — 14, 15. Posti sistemizzati non occupati nell'anno 1880. — 16. Somma dei posti sistemizzati nell'anno 1880. — 17. N. delle scuole ausiliarie provvedute dai Rav. Sacerdoti. — 18. N. delle Maestre dei lavori domeschi. — 19. Annuo salario ai Maestri nell'anno 1880. — 20. Annuo salario ai Sacerdoti Maestri delle scuole ausiliarie. — 21. Annuo salario ai Maestri delle scuole cittadine sistemizzate od occupati. — 22. Detti non occupati. — 23. Assegni di funzione. — 24. L'anno salario ai Sacerdoti Maestri delle scuole ausiliarie. — 25. L'anno salario ai Maestri dei lavori domeschi. — 26. La somma della spesa per personale insegnante nell'anno 1880. — 27. Contributo fisso annuo alle RR. MM. Benedettine di Veglia. — 28. Altre opere a favore del personale insegnante p. o. competenze, sostituzioni, rinumerazioni, pensioni e graziali ecc. divisi in proporzione del numero del personale insegnante. — 29. Spese inerenti alle scuole, p. o.

drži jednu kapelaniju, u kojoj se hrvatski propovieda i vjeronauk uel kao sto i u ostalom kotaru izuzev gradić Viznada, gdje je ipak razdijeljeno, kod jedne se sv mise drži propovjed i nauk hrvatski a kod druge talijanski za ono malo broja naroda, koji stanuje u mjestancu. Jasno je dakle da niti kolar Porečki niti Motovunski nije talijanski. Pula kao vojnički grad ima u sebi svakovrstna naroda, imade i mnogo Hrvatah, a ostali puljski obćinari iz kolice su svi koliko po staroj i obitajnoj nošnji, koliko po jeziku Hrvati. U Vodnjani talijanskomu gradiću za ostale izvansko obćinare i kotarćane sudac koji neumide hrvatski mora na sudu držat tumačnika. Rovinj, koj je posve ma talijanski, ima za najbliže susiede Hrvate, jer Rovinjsko-Selo, koje nije udaljeno više od jednoga sala (ure) ima i hrvatsku skolu (komu selu budi časti i slava) a ostali pak dugo zatezani kolar je hrvatski izuzev malo mjestance Bulte, i ostala dva mala mjestancea Fazana, koja spada pod puljski kolar i Vrsar, koji spada pod Poreč. Ovo su mjestancea, koja stoje na bridini i obali morskog odaljenja od hrvatskoga roda.

Kad nisu naši suzemljaci mogli svoje zelje posignuti na drugi način to se za stalno nadaju, da će nas lagje nestati, ako se budu ustrojile po cijeloj Istri skole talijanske te kad se bude učelnika popisnica, da je Istra talijanska, kako se čini da su od starine hrvatskoga grada Pazina sada nešto skolami a nešto posvnicom skrojili neku talijansku Fiorenchu. Ali sudac nadalje još negubimo posvema nade, da će ići sve po njihovu,

jer ako i rade naši susiedi Talijani o našem razdoru ipak će moze, biti kada tada otvoriti oči i naša vlada, i da će joj doći na pamet ona dugotrajna i neraziecipijiva vjernost hrvatska, koju je gojila i koju jošter goji hrvatski narod napram svomu caru i habsburzkomu domu. Hrvati izjgerali su iz Istre Francuza Napoleona I, Hrvati su ostvorili vrata Budimu u vrijeme odpadnika Kozuta, Hrvati su ugušili Becku bima, Hrvati lievalu krv za carevina i za cara po Taliji kako pomamni, Hrvati otvorili su Bosni vrata i jošter dan danasnji čine zakletve, da će svi prije svoje glave pogubiti nego svoga cara i vladara Franu Josipa I. izdati ni odbignuti pa se stoga i nadamo da neće ići sve na ruku našim protivnikom polag onoga poturice koji kod cara jednu sriču nadje kad od čobana za pasu izadje.

Nastojte svi, koji ste kod naroda, o pravoj nauci, podučavajte, gledajte da se razširi narodna knjiga med hrvatskim rodum, gdje bi ju do vremena mogao čitati čoban kod ovaca na plandišu a starac kod družine na ognjišu, nebili naš narod tako uvidio, da se i on ubraja med naobrazene narode, da upozna svoja prava i svoje pravice.

Vas seljak.

Pogled po svijetu.

U Trstu 29. travnja 1881.

Dni 20. i 21. travnja prodjoše Trstu veoma krasno i uzhitjeno. Tih dvajuh danah bavio se ovdje carević Rodolf na povratku sa svog puta u Istok, pa bio tako liepo dočekan od svih razredah tršćanskog pučanstva, da

si ljepšega i srdačnijega dočeka nije mogao ni sam zeliti. Tim si je dočekom Trst opet osvjetlao lice, te dobrahno ohladio krvem nekih usijanah glavah, kojim se snije, sto im se shtije.

Juče se opet otvorilo carevinsko vieće. Kod otvaranja predsjednik Dr. Smolka pozvā carevinsko zastupstvo, neka izvoli na shodan način izjaviti čuvstva svoje radosti u prigodu carevičeva vjenčanja. Usljed toga bude zaključeno, imenovali navlasno odaslantvo, koje će se due 8. svibnja u ime carev. vieća pokloniti mladim vjerenikom.

Poslje toga carev. je vieće odmah nastavilo svoja vječanja o carevinskom proračunu. Čuje se, da ministarstvo misli predložiti carev. vieću, neka se odsad unapred preporni izbori imadu izručivati visokomu carevinskomu sudu, nek on o njih vieća. Isto da se namierava i Ugarskoj, gdje bi se izručivali kraljevskom sudu iliti tako zvanog kralj. kuriji.

Naša braća Česi plivaju u radosti i veselju, jer se već kada tada izpunila jedna od njihovih najvrueh zeljah. Prazko će se sveničište razdvojiti na češko i njemačko, te tako českomu se narodu pružiti prilika, da se od početnih do najviših skolah izobrazu u svojem materinskom jeziku. Česi su neizrecivo jako zahvalni nj. vel. Caru radi tog dogadja.

Prošlih blagdanah njemački su seljaci opet imali svoj sastanak u Beču. Udvarali im se ustavovierci, al jih seljaci odbiše, sto ustavovierce neizmjerne boli; jer prošle su jeseni mislili, da će uprav pomoću njemačkih seljakah moći

prevnuti Taaffejevo ministarstvo, te opet udobno sjesti na zapovjedničku stolicu.

Ugarski parlamenat zatvorit će se dne 25. svibnja, a onda za mjesec danah da će morat biti gotovi izbori, jer da se novi ima sastat već 25. lipnja. Hrvatski su se zastupnici ipak dogovorili, da će i oni poslati svoje odaslantvo u Beč, da zastupa Hrvatsku na kraljevičevu vjenčanju. Opet se čuje o Granici, da teku dogovori, kako će se i kad s kraljevnom sdružiti. Ali s druge strane i ministar Tisza odgovora nekojoj deputaciji, što je došla pred njega iz Rieke, da će se i riecko pitanje komično riesti po želji riečkih Talijanah i narodkih odmetnikah, a na ustrb Hrvatah uzprkos njihovih najjasnijih narodnih i historičkih pravah. Svaka sila do vremena.

U ostalom svijetu najvažnije sad viesti dolaze iz Afrike, gdje su Francezi poslje deset godinah izpalili prve topove, zaratili se naime s Tuniskim turskim gospodarom pod izlikom, da brane svoje tamošnje zemlje, a ono, pravo reći da rašire svoju vlast i svoje gospodstvo. Koga to najviše peče, jest Italija, ali si nemoze pomoći, nego mora mirno gledati i šutiti. Talijansko ministarstvo, koje je ono baš radi tih stvarih bilo dalo svoju ostavku, latilo se opet kormila, jer protivna stranka nije bila kadra sastaviti nova ministarstva. Iz Rusije se čuju još uvijek svakojake strahote. Još se ni sad nezna, hoće li neće novi car udariti putem slobode, akoprem mu zema drugog spasa. Čita se, da je stupio u novo ministarstvo i znani diplomat Ignatjev,

težak. Za ovim dolazi zvono u franczkom gradu Rouen: sališe ga god. 1793 i teži 20.000 kgr., te se pripovieda, da je majstor po dogotovljenom poslu umro od ridošti, što mu je sretno pošao za rukom. Treba jošte napomenuti zvona: novgorodski je težak 620 centi, bečki 350 centi, erfurtski 270 centi, notre-damski u Parizu preko 240 centi, a rimski 200 centi.

POUKA.

Malo truda — mnogo koristi.

II.

G. župnik pripoviedao je ovo: Žalost je pogledati u hrv. primorju gol kamen, što se je naslagao kano mrtvačke kosti. Nije to prije tako bilo. U davna vremena zna se, da su sve ove gole brdino bilo gusta šuma, da je u hrvatskom primorju sivala gora do mora. Ali kao što je tudjinac silu i silu pravica i dobra Hrvatu počinio, tako su mu i šume od tudjina uništene. Ove so sjekle, da je samo kamen ostao kano kostur silne onda, žive i zelene šume. — Svaki nas žali to hrv. blago, proklinje hajduka, koji ga pokra i uništi. Zašto? Smešuo li ga pitam — jel' te? — Da, da; danas valja daleko u šumu po drva, a onda je bilo izpod nosa. Pa doisto da drva nisu ovako skupa bila, kano danas. — Istina je to. — Mi varimo našo jelo na drva, zimi grljemo drvom naše stanove. Stogod je čovjek svojima rukama načinio, mora biti tu makar koji komad od drva. Naši stanovi, svakovratno orudje picalo je u velikih šumah — kojih silnom sjećom sve to više nestaje. —

Pa te šume! koli su krasnel! Poj veselih ptičica, svjež, okropjujući zrak njihov dodaje snagu trudnu seljaku, koji ide, da u njih svagdanji kruh služi. —

Pitaš li ju: Na što si mi još? Odgovara: Evo me, gdje upijam tvomu zdravlju škodljivo plinove (ugljenicu kiselinu) i izdišem ti zdrav kisik, da kripisi svoju krv, svoju snagu, da budeš svjež, krepak i jak pomoći rodu i domu!

I to je sve? — Oj ne! Čujte samo! Svako stablo izhlapljujo množinu vode. A koliko je stabaloh u šumi — pobrojaj! Koliko se dakle vlage diže u zrak iz šumah? Ta vlaga stvara oblak, koji napajaju ožednjelu zemlju blagom kišicom. A što bi nam bila ove godine vriedila kiša! —

Tko dakle tjera sušu? Šume — samo bilja, koje ju treba. —

Što nam je dakle raditi? U nekotjih zemaljah ne puste se mladiću ženiti, dok nije nasadio stanoviti broj stabaloh. Ovi uvidjeh, što je šuma! — A za nubi uvidjeli i mi! — Ima ih, pa volj: „Jesam li lud, da sadim drveće i voćke, kno da ću ja to uživati. „Nije ni meni nitko sadio! — Oj čovječe! — Ti možda nećeš uživati — pa pomisli, tko će? — Tvoja djeca, tvoj rod i narod, Hrvat će uživati, a zanj si dužan krv ljevati, kamo l'no drvo usaditi!

Ma je li tuj noćko? Jea si voćku — diete ti je jelo; uputi ga, kako će usaditi sjemenku, gdje će usaditi, uči ga uza so oplamenjivati voćke, pa će tvoje diete ponosom gledati možda 10 stabaloh, što jih je samo gojilo. Neka ih 1000 svaki 5 stabaloh godimice usadi, neka su se 2 ulovila, eto svake godine 2000 stabaloh više. Vidiš li, kako ti brojavi brzo rastu!

Pred kućom, u dvorištu oplameni voćku. Ugoda li je u proljeće miris njena cvieća, ljeti gust hlad, a sladak jeseni plod! A, kako rekoh, djecu upućuj u to; naći će ona u tom novinu zabavicu, pričicati so radu i obljubiti polje i rad u njem. Glo, kako se k sreći i najmanjim djelom koraca! —

Glas župnika rek bi oživio seljano. Činilo im se, ko da vido pred sobom velika šume, kraj cestah i drumovah granate voćke. — Ko da gledaju iz daleka sušu gdje dolazi kosom, da u čas pokosi trud ljudski — ali šuma i stabla narežila se proti toj kugi, da je otišla bez traga. —

Danas se u tom selu diče starci, momci i djeca svojimi stablaci; a momak voli onomu momku, koji ih je više usadio. —

Napred dakle — sadimo — biti će vam bolje! U jedan dan se sve no učinja, ali malo po malo dá. I Bog je 6 danah stvarao svijet. —

Vaslav Novak.

LISTNICA

Gosp. N. V. — D. — Primismo vašo, nu prostor lista pričio nam je tiskauje, budući put doći će na rod. Želimo vam dobro zdravlje!

Tékl Novacah polag Borse u Trstu

od 16.—30. Aprila 1881.

Dne	Caribak (ceklon)	Napoloni	Liro str.	Pril sre- bo (tegl)	Dne	Caribak (ceklon)	Napoloni	Liro str.	Pril sre- bo (tegl)
16	5.51	9.31	—	—	24	—	—	—	—
17	—	—	—	—	25	5.51	9.30	—	—
18	—	—	—	—	26	5.52	9.34	—	—
19	5.51	9.30	11.74	—	27	5.53	9.32	—	—
20	5.53	9.33	11.73	—	28	5.52	9.31	11.75	—
21	5.53	9.34	—	—	29	—	—	—	—
22	5.52	9.33	11.73	—	30	—	—	—	—
23	5.52	9.34	—	—	—	—	—	—	—

Pregled tržišanskoga tržišta.

dne 28. Aprila 1881.

	OD		DO	
	For. 100	For. 100	For. 100	For. 100
Vosak primorski i ugarski za 100 kg	—	—	—	—
Kafa Portoriko	—	—	—	—
S. Domingo	—	—	—	—
Rio polag vrsti	—	—	—	—
Cukar australski	—	—	—	—
tudoni	—	—	—	—
Ortoje traro buhačo (frizantemo)	—	—	—	—
Narandno skrinjica	—	—	—	—
Karubo puljzsko za 100 kg	—	—	—	—
levantinsko dalmatinsko	—	—	—	—
Smekro Kalanata puljzsko	—	—	—	—
Litumni skrinjica	—	—	—	—
Badački list mandule pulj. za 100 kg	—	—	—	—
dalmatinsko	—	—	—	—
Lešnjaol	—	—	—	—
Šljivo	—	—	—	—
Pfenos rusk.	—	—	—	—
ugarska	—	—	—	—
galaska	—	—	—	—
Kukuruz (turkinja) rusk.	—	—	—	—
ugarski	—	—	—	—
Raž	—	—	—	—
Jočan	—	—	—	—
Zob ugarski	—	—	—	—
arbanaska	—	—	—	—
Pašnjul (šazel) polag vrsti	—	—	—	—
zobo	—	—	—	—
Doš	—	—	—	—
Lob.	—	—	—	—
Oriz talijanski	—	—	—	—
ingliski (kitajski)	—	—	—	—
Vuna bosanska	—	—	—	—
morojska	—	—	—	—
arbanaska	—	—	—	—
Istarska	—	—	—	—
Dasko koruško jolovica	—	—	—	—
stierzsko	—	—	—	—
Orado	—	—	—	—
bukotica	—	—	—	—
Ulje italj. niže vrsti za 100 kg	—	—	—	—
nubholje	—	—	—	—
srednjo vrsti	—	—	—	—
dalmatinsko	—	—	—	—
istarsko	—	—	—	—
Kamono uljo u barilah u kesah	—	—	—	—
Kožo strojeno naške	—	—	—	—
suho volovo naške dalm., ist. i bos.	—	—	—	—
Janjeće naške za 100 kom.	—	—	—	—
dalmatinsko	—	—	—	—
kozjo za 1 kg	—	—	—	—
vunono silano suho	—	—	—	—
zojzo za 110 komadnih u strobru	—	—	—	—
Bakalar	—	—	—	—
Sardelo i laril	—	—	—	—
Vitrol mođri za 100 kg	—	—	—	—
zeleni	—	—	—	—
Masto	—	—	—	—
Loj dalmatinski i naški	—	—	—	—
Salo	—	—	—	—
Mast (salo raztopljeno)	—	—	—	—
Slantina	—	—	—	—
Itakija otaljar (100 litarah)	—	—	—	—
Oravčić Istarski za 100 kg	—	—	—	—
Ruj naški Istarski	—	—	—	—
Lišće od javoriko	—	—	—	—
Vinsko strgotino (Gripula) plloh	—	—	—	—
Med	—	—	—	—
Lumbor (suhučeo od javoriko)	—	—	—	—
Pakal baril od 100 kg	—	—	—	—
Čunjo (straco) za 100 kg	—	—	—	—
Kratam dalmat.	—	—	—	—

Najeftinije na veliko i na malo.

Nise podpisana uzimlje si za dužnost javiti svojim kupcem proslje godine i cielomu p. n. pućanstvu Grada Bakra i okolice da njoj je upravo sada direktno nadošao

„Pravi sumporni cviet“ iz tvornice toli na glasu zvane

„Casa Albani iz Pesara“

Dakako da netrebam vam očitovati od kolike je potrebie ta vrst sumpornog

cvieća posto ste mi i sami probčili, kojim plodom bje naplaćen vaš trud i potrošen novac za rećeni sumpor. Pošto mi je ove godine došao direktno iz tvornice kako rekoh to ga mogu dati ove godine cijenije nego itko u mojem trgovaćkom krugu. Ovim mislim, da sam moju dužnost učinila, što vas moradoh obavjiti kako me moliste. — Sada oćekujem vaše cijenjene naručbine.

Sa štovanjem LODOVICA CORICH, trgovkinja mješovitih stvari.

Opazka: Samo onaj je pravi sumporni cviet od kuće „Albani“ iz Pezara koji je providjen na svakom otvoru vreće papirnomo tablicom „CASA ALBANI PESARO“.

Prva Istarska TVORNICA VOSKA Sinovah Antona Artusi u Rovinju

nagradaña II. darom na izložbi u Gradu videć kako sve više raste poraba njezinih voćcanih proizvodah te povećav tvornicu pruža svojim konsumentom cienes i pogodbe uz koje se nije bojali konkurencije. — Nudja svoje proizvode (svieće, duplire, svieće bojadisane)

I. vrsti (compimento) po f. 2.20 kilo II. „ „ „ „ 1.80 III. „ „ „ „ 1.60 „

Bojadisane svieće na ulju „ 3.— „ Tko odmah plati dobije 3% odbitka (skonto), ili pako ns četiri mjeseca bez odbitka. Roba slobodna od vozarine do svake željezničke stacije.

Sve navedene vrsti uz cieniu tvornice nalaze se u zakladah: u Piranu kod g. A. Casali. „ Pazinu kod g. Mazzarelli & Mizzan. na Rieel (Fiume) kod g. A. Gilardi.

Što se tiće vrstnoće mogle bi ju jamčiti mnoge svjedocbe raznih častnih župnikah i crkvenih upraviteljah i razne pohvale razlićitih novinah Beća i drugih pokrajinah, nego protivni svakom nekoristnom blebetanju pripućaju vlastnici svoje proizvode sudu onih, koji će iste rabiti, a plućat će se kad bude narućba pronadjena, da odgovara oćekanju; u protivnom slučaju primiti će vlastnici tvornice narućene proizvode na svoj trošak natrag ili pako će se platiiti ciena najzadnje vrsti kao što kod III. vrsti.

OGLAS.

Podpisani vlastnik trgovine

SVIEĆAH

nagradaña na raznih svjetskih izložbah

kao i na onoj nedavna obdrža-

vanoj u Gradu

preporuča častnim crkvenim oskrbničtvom svoje iz čistoga pćelnoga voska sastavljene svieće kako što je naredjeno po obredu. Fabrikacija stoji pod nadziranjem mnogocastne nadbiskupske kurije u Gorici.

Podpisani jamćti bez pogreške nesamo dobrotu, kakvu i druge fabrike pružaju, nego i pravi izorv svojih svojih sviećah iz čistoga voska od pćelaha; te se odriće svake plate u slučaju, kad bi se dokazalo, da njegove svieće prodane za vosak od pćelaha i u odnosnom računu kao takve naznaćene sadržavaju kakov drugi tuk.

Napomenute svieće mirno i po malo gore, nekaplju i nekidađu se.

Ciena izna-a f. 2.50 po kilogramu, što je jednako f. 1.40 po bečkoj funti te se može platiiti tečajem jedno godine bez interesa.

A da bude č. crkvenim oskrbničtvom laglje, podpisani činit će doći svieće, svim onim, koji ga kakvom naredbom počaste, u najbližnju željezničku postaju, poštu, il luku i to bezplatno (franko) i prosto svake vozarine.

Podpisani providjen je uvijek velikom zalogom ne samo takvih sviećah, nego i zalogom jednostavnih i četverougljih duplirah, uskrasnih i slikanih sviećah itd. svake veličine i debljine te smatra da se može natjecati u svakom obziru sa svakom sličnom trgovinom u drzavi il izvan nje.

Ako bi tko želio sviećah il duplirah niže vrsti, vlastitoga prozvajdanja, lahko ga poslužim onimi II. vrsti, rećenih „sottana“ po f. 2.20 kilogramu, i III. vrsti po f. 1.80 kilo istom pogodbom kao odzgor.

Umoljavaju se dakle čast. crkvena oskrbničtva da prime na znanje više napomenute prednosti, što se tiće cienes i povoljnih uvjetah.

Osobitim počitanjem ponizni

Alojzjo Bader

sviećar Sjominarska ulica broj 125.

Oglas.

Javljamo našim čitateljem i ostalomu štovanomu občinstvu, da smo pomoću „Matice Hrvatske“ dali preštampati iz „Našoj Slogi“ u posebnu knjigu, koja u maloj osmini iznosi preko 350 stranah,

ISTARSKE HRVATSKE

NARODNE PJEŠMICE

Knjiga se može dobiti kod Odpravnictva ovog lista po for I. Čist je dobitak namienjen „Našoj Slogi“ i „Bratovšćini hrvatskih ljudi u Istri“, zato se nadamo, da ćemo ju razprodati u najkraće vrijeme.

ODPRAVNIČTVO NAŠE SLOGE.